

TAXIS

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

TAXIS

Feladatok és tevékenységek

Számtalan olyan helyzet adódhat, amikor az embernek hirtelen szüksége lehet taxira, pl.: ismeretlen városban nehezen tud tájékozódni, sürgeti az idő, éjszaka, amikor a tömegközlekedési eszközök már nem járnak, és szeretne eljutni valahová, ha nem akar bőrig ázni vagy nehéz csomagokkal gyalogni, stb. Ilyenkor jól jön, ha van a közelben egy szabad jelzésű taxi.

A taxisok csoportosítása:

Vannak magánvállalkozó taxisok és vannak ún. "matricások", akik különféle személyszállítással foglalkozó cégekkel alvállalkozási szerződésben dolgoznak. (Néhány ismertebb fővárosi taxis cég: Főtaxi, 6x6, Tele5, Rádiotaxi, stb.).

A taxisengedélyek kiadását, az adatmódosítás bejelentését a területileg illetékes (Budapesten a fővárosi, vidéken a megyei) közlekedési felügyeletek végzik.

A személytaxi szolgáltatás végzésére szolgáló engedélyt az illetékes szervezet annak a vállalkozásnak adja ki, amely megfelel a személyes megbízhatóságra, a szakmai alkalmasságra és a megfelelő pénzügyi teljesítőképességre vonatkozó követelményeknek, és olyan személygépkocsival rendelkezik, amelyet az illetékes közlekedési felügyelet e tevékenység végzésére alkalmasnak minősített, valamint a működési területén lévő taxiállomások használatára jogosító engedéllyel rendelkezik.

Rövid ismertető a hatályos jogszabályból (89/1988. MT rendelet)

Taxi-engedély annak a vállalkozásnak adható, amelynél igazolt:

- ◆ a személyes megbízhatóság,
- ◆ a szakmai alkalmasság,
- ◆ a megfelelő pénzügyi teljesítőképesség, továbbá

- ◆ amely olyan személygépkocsival rendelkezik, amelyet a területi közlekedési felügyelet - külön jogszabály alapján - személytaxi-szolgáltatás végzésére alkalmasnak minősített, és ezt igazolólappal tanúsítja.

A személyes megbízhatóság feltételeinek az a személy felel meg, aki:

- ◆ büntetlen előéletű;
- ◆ olyan vállalkozás szakmai vezetője volt, amelynél a jogszabályi előírásokat nem sértették meg, és engedélyét nem vonták vissza a hatóságok.

A szakmai alkalmasság a jogszabály mellékletében meghatározott vállalkozói szakismeretek eredményes elsajátítását tanúsító vizsgabizonyítvánnyal igazolható.

A pénzügyi teljesítőképesség abban az esetben megfelelő, ha a vállalkozás:

- ◆ 90 napnál nem régebbi igazolással igazolja, hogy az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott köztartozása nem áll fenn;
- ◆ személytaxinként a szállítható utasok száma alapján a jogszabályban megállapított összegű, elkülönítetten kezelt vagyoni biztosítékkal, ennek megfelelő - pénzügyi intézmény által nyújtott - garanciával vagy felelősségbiztosítással rendelkezik.

A taxiengedélyt a területi közlekedési felügyelet kérelemre, a vállalkozás nevére, meghatározott működési területre (településre, településekre) és a személytaxi forgalmi rendszámára szólóan adja ki.

A taxiengedélyben fel kell tüntetni az engedély sorszámát, a vállalkozás székhelyét, telephelyét, a szakmai vezető nevét, továbbá a személytaxihoz minősítő vizsgálat alapján kiadott igazolólap és a működési területen lévő taxiállomások használatára jogosító engedély számát is, amennyiben azok használatát a települési önkormányzat (a fővárosban a Fővárosi Önkormányzat) rendeletben szabályozta.

A taxis feladatai

Embereket (és esetleg csomagjaikat, illetve állataikat) szállítanak "A" ponttól "B" pontig, ahogy azt az utas kívánja.

A taxisok a diszpécstől veszik fel a megrendeléseket, vagy az utakon cirkálnak utasokat keresve, esetleg a kijelölt várakozási helyeken (az ún. drosztokon), például állomások, repülőterek vagy hotelek előtt várakoznak a fuvar reményében.

A személyszállítás elvállalása előtt az utast szóban vagy a kötelezően kihelyezett díjtáblázat segítségével az alkalmazható díjszabásról tájékoztatja.

Szükség szerint segít az utasnak a be- és kiszálláskor és a csomagjainak be- és kirakásakor, ha az nagyobb méretű vagy az utas kéri.

Az utastól beszállása után, de még a fuvar megkezdése előtt megkérdezi az úti célt, azt hogy hová viheti. Ennek ismeretében és a forgalmi viszonyok függvényében ismerteti az utassal az általa optimálisnak tartott útvonalat, több azonos hosszúságú útvonal esetén az utas döntését kéri. Ezt követően a kívánt útvonalon lebonyolítja a szállítást.

A megérkezéskor a taxis a viteldíjról a taxióra által kiadott nyugtát az utas rendelkezésére bocsátja, miután az kifizette a fuvardíjat. Ha az utas kéri, a viteldíjról számlát is ad.

A taxisnak mint gépjárművezetőnek a feladatai többek közt a következők:

- ◆ körültekintő vezetés,
- ◆ a közlekedési rendszabályok betartása,
- ◆ veszélyes közlekedési szituációk megoldása,
- ◆ az utasok biztonságának szem előtt tartása,
- ◆ a gépkocsi karbantartása, tankolás, stb.

Műszerek, gépek

A taxis munkaeszköze a gépjármű. A vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő gépkocsinak mindenkor kifogástalan műszaki és esztétikai állapotúnak kell lennie. A gépkocsi kívül-belül tiszta, gondozott kell, hogy legyen.

A csomagtartónak tisztának és a gépkocsi működtetéséhez szükséges dolgokon kívül üresnek kell lennie, hogy az utas csomagjait is el lehessen helyezni.

Követelmények

A gépjárművel szemben támasztott jogszabályi követelmények (azaz mitől taxi egy taxi)

A személytaxit fel kell szerelni

- ◆ "TAXI" szót mutató fényjelző berendezéssel, amely jelzi, ha a személytaxi igénybe vehető (szabad);
- ◆ viteldíjjelző készülékkel;
- ◆ a jobb oldali hátsó ablak alsó részén és a jobb oldali első ülés előtt jól látható helyen elhelyezett díjtáblázzal.

Általános követelmények, amit ismerni kell

A taxis legyen ápolts külsejű, gondozott, öltözete feleljen meg a közízlésnek, az évszaknak és az időjárásnak. Ne legyen szakadt, piszkos, elhanyagolt ruházatban, amikor dolgozik.

Vezetési stílusát befolyásoló képességek, készségek

A taxistól - mint gépjárművezetőtől - elvárható, hogy maximálisan tartsa be a KRESZ szabályokat, a vezetési stílusa ne keltsen félelmet az utasban és a forgalom többi résztvevőjében. Ugyanakkor legyen határozott, de mellőzze a durvaságot és az erőszakot.

Higgadtság - a nyugalomnak és a magabiztosságnak nagy szerep jut a váratlan közlekedési helyzetekben.

Térlátás - a biztonságos közlekedés megkívánja, hogy jól tudja felmérni a mélységet, magasságot és szélességet, ezen kívül a távolságot és a gyorsaságot is.

Szín-megkülönböztetés - fel kell, hogy ismerje a jelzőlámpák és a táblák színeit (ez a jogosítvány megszerzéséhez is nélkülözhetetlen).

Milyen képességek, illetve készségek szükségesek a foglalkozás gyakorlásához

Emberi tulajdonságok

Emberismeret - Csak hosszú évek gyakorlatával sajátítható el a szükséges emberismeret. Mindenkiel szót kell érteniük. Ez azt jelenti, hogy ismerik a különböző típusú embereket, tudják, hogy a barátkozó típusú utas általában a sofőr mellé ül a jobb oldali első ülésre, és olyan dolgokat is elárul, amit máshol soha nem mondana el. Azok is itt foglalnak helyet, akik maguk is vezetnek, mert szeretik látni, mi történik az előttük zajló forgalomban. A nők általában a jobb hátsó ülésen foglalnak helyet, mint ahogy azok is, akik nem akarnak beszélgetni a sofőrrel. A bal hátsó ülésre ülnek a zárkózott típusú utasok, többnyire magukba mélyedve olvasnak, dolgoznak a sofőr háta mögött.

Empátia - Az empátia nagyon fontos, ugyanis abban a pillanatban, amikor az utas beül az autóba, tudnia kell, hogy hogyan viselkedjen vele.

Emlékezőképesség - Rendelkeznie kell az átlagost meghaladó helyismerettel, ismernie kell a fontosabb közintézményeket, kórházakat, szórakozó és szálláshelyeket (éttermek, szállodák).

Társas készség - A taxisnak az utassal szemben feltétlenül udvarias és segítőkész magatartást kell tanúsítania. Különösen segítséget kell nyújtani a beteg, mozgáskorlátozott, idősebb, kisgyermekkel utazó, hallás-, látáskárosult személyeknek és a külföldieknek.

Kommunikáció - Az utassal beszélgetést kezdeményezni, erőltetni nem illendő, a kialakult társalgásban a megfelelő hangnemben, bizalmaskodás és tolakodás nélkül, alkalmazkodva az utas hangulatához részt vehet a taxis, amennyiben az a vezetésben nem zavarja. A hangnemet a maximális udvariasság jellemezze mind a köszönésben, a megszólításban, és a társalgásban.

Egészségügyi jellemzők illetve követelmények

A vezetők munkaidejük jelentős részét ülve töltik, zárt térben. A közlekedési szabályok betartása és a forgalom folyamatos nyomon követése komoly figyelemösszpontosítást és koncentrációs készséget követel. Az érzékszervi funkciók kiemelt fontosságot kapnak. A látásnak és a színlátásnak a közlekedési szituációk és a jelzések folyamatos figyelemmel kísérése, a térlátásnak a biztonságos követési távolság megítélése, a hallásnak, pl. a vészhelyzetek időben történő felismerése szempontjából van jelentősége.

A kormány, a jelzőkarok és a pedálok kezelése a karok, a kéz és a lábfejek használatát igénylő munka.

A rossz minőségű utak miatt erőteljesen rázkódhat és igen zajos lehet a jármű, ami nagyfokú igénybevételt jelent a vezető szervezétére.

Nehézségek, kockázatok a szakma gyakorlásában

Nem könnyű a taxisélet. Mégis sokan szeretnének ma ebben a szakmában boldogulni.

Vannak, akiket a kalandvágy hajt, mások a munkanélküliség elől menekülnek, s persze olyanok is vannak, akik a taxizást választják maguknak hivatásul, mert tetszik nekik a szabad élet. Mégis, a túljelentkezés ellenére nagy a fluktuáció, azaz sokan el is hagyják a pályát.

Sajnos a jelenlegi bűnügyi statisztika szerint a taxisok gyakran válnak bűncselekmények áldozatává. Ebből a szempontból ez a foglalkozás a kockázatosak közé tartozik. Ezért nem árt, ha az önvédelem különböző formáival is megismerkednek a taxisok.

A taxis elleni támadás célja általában a taxigépkocsi megszerzése vagy a gépkocsivezetőnél lévő készpénz erőszakos elvétele lehet. A taxis biztonsága érdekében célszerű a taxigépkocsit különféle biztonsági berendezésekkel felszerelni. Ezek különösen:

- ◆ vészkürt,
- ◆ fénykürt, mely gombnyomásra hozható működésbe, és az utasfülkén belül nem kapcsolható ki,
- ◆ a vészvillogó, amely a szabadjelző készüléken belülré építhető,

- ◆ szolgálati adó-vevőhöz csatlakoztatható kiegészítő berendezés, amely a készüléket adásra állítja, és jelzést ad vagy élő hangon közvetíti a gépkocsiban történeteket a diszpécser központba,
- ◆ rádiótelefonos riasztó.

A munka jellege

Általában nagyon fárasztó és idegfeszítő a munka. A sűrű városi forgalom állandó és megfeszített figyelmet követel.

Gyakori a hétfélig, ünnepnapos és az éjszakai munka.

Előnye, hogy a taxis maga rendelkezik az idejével, maga osztja be, hogy mikor és mennyit dolgozik. Mindig más-más emberekkel találkozik. Nincs két egyforma napja. Tehát nyugodtan mondhatjuk, hogy mozgalmas és változatos a taxisélet.

Szakképzés

Szükséges végzettség:

- ◆ Vállalkozói tanfolyam,
- ◆ PÁV 2-es alkalmassági vizsga,
- ◆ Taxivezető-igazolvány.

Mi is az a PÁV (pályaalkalmasság)?

A PÁV célja annak megállapítása, hogy a járművezető:

- ◆ rendelkezik-e mindazokkal az egyéni pszichológiai jellemzőkkel, amelyek szükségesek a biztonságos vezetéshez, a közlekedési helyzetekhez való alkalmazkodáshoz, a járművezetés közben jelentkező terhelés elviseléséhez,
- ◆ van-e a jármű biztonságos vezetéséhez szükséges észlelési, döntési és cselekvési képessége,
- ◆ képes-e a járművezetéshez szükséges ismereteket és készségeket elsajátítani.

(Vonatkozó jogszabály: 11/1988. (XII.20.) KM-BM együttes rendelet)

Milyen ismeretek szükségesek a taxisoknak?

Személytaxival végzett szolgáltatásnál - a jármű vezetőjének - vizsgát kell tennie:

- ◆ közlekedési, hibaelhárítási és vezetéstechnikai ismeretekből, vezetéselméletből,
- ◆ elsősegély-nyújtási ismeretekből,
- ◆ vezetési gyakorlatból,
- ◆ a személytaxi tartozékainak kezeléséből,
- ◆ helyismereti jártasságból és idegenforgalmi ismeretekből,
- ◆ utasfelvételből, fuvarvállalásból.

Személytaxis vállalkozói képzés megszerzéséhez a vállalkozás szakmai vezetőjének vizsgát kell tennie:

- ◆ vállalkozással kapcsolatos munkaügyi, pénzügyi, adózási ismeretekből,
- ◆ a személyszállítási szerződések szabályaiból.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a taxisok többsége még ma is úgy gondolja, hogy mindössze az a dolga, hogy fuvarozzon és a nap végén megszámolja a bevételt. A többi - szerintük - a könyvelő dolga. Pedig ez tévedés! A felelősség a taxisé, az adóbevallást is ő írja alá, nem a könyvelője. Az alkalmazottat is ő veszi fel, de ha nem tudja, hogyan kell bért fizetni és ezt könyvelni, súlyos hibát vét. Tehát nem elég, ha valaki napi 16 órát taxizik, meg kell tanulnia vállalkozóként gondolkodni és cselekedni.

Szakmai gyakorlat és szakmai továbbképzés az Európai Unióban

Az alábbi honlapon különböző nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programok találhatók. Így többek között az Európai Bizottság Socrates oktatási, és Leonardo da Vinci szakképzési programjai, valamint a felsőoktatásban résztvevők közép-európai CEEPUS programja.

A honlap információt nyújt a felsőoktatási rendszereket támogató Tempus III. és az Erasmus Mundus programokról, valamint az Európai Unió Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramjának lehetőségeiről.

Elérhetőség: www.tka.hu

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal

Felelős kiadó: Piriši Károly főigazgató

Készült 2001-ben. Aktualizálva 2008-ban az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával.

A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.